

PUBLIKACE VĚNUJÍCÍ SE PROBLEMATICE ZÁJMOVÉ ČINNOSTI ŽÁKŮ

Jiří Dostál

(SCIGIEL, M. – SCIGIELOVÁ, P. *Kapitoly z technické zájmové činnosti*. 1. vyd. Brno: Paido, 2003. 77 s. ISBN 80-7315-045-X.)

Mimo školního vyučování je třeba zabývat se též zájmovou činností žáků, neboť možnost ovlivňování volného času dětí a mládeže v době mimo vyučování je podstatnou oblastí výchovného působení. Jak autor recenzované publikace uvádí, volný čas poskytuje příležitost vést jedince k jeho racionálnímu využívání, formovat hodnotné zájmy, uspokojovat a kultivovat významné lidské potřeby rozvíjet specifické schopnosti a upevňovat žádoucí morální vlastnosti. V této souvislosti je vhodné a dokonce nutné upozornit na dnešní problém pasivních forem využívání volného času.

Množství literatury, která by se specificky zabývala technickou zájmovou činností žáků, je dodnes poskromnu. Vydání publikace *Kapitoly z technické zájmové činnosti* tak představovalo ojedinělý krok. Svým zaměřením odpovídá potřebám pedagogů pracujícím s dětmi prvního stupně základních škol. Publikace je vhodně členěna do 4 kapitol a svou skladbou poskytuje čtenáři přehlednou orientaci v jejím obsahu.

V první kapitole nazvané *Pedagogika volného času* se autor zabývá funkcemi výchovy mimo vyučování a obecným náhledem na problematiku technické zájmové činnosti mimo vyučování. Pojednává zde mj. o pozitivních přínosech zájmové činnosti pro dítě a o možnostech jeho harmonického rozvoje. Za významné zřetele nepovažuje pouze pedagogické, ale i ekonomicko-politické a sociální.

V druhé kapitole s názvem *Didaktické zákonitosti, zásady a pravidla při pravidelné zájmové technické činnosti* je pojednáváno o organizaci zájmové technické činnosti a metodách výchovně-vzdělávací práce v zájmové technické činnosti. Autor zde správně uvažuje i motivační metody, jelikož ty jsou důležité nejen pro školní výuku, ale taktéž pro zájmové činnosti. Z využitelných expozičních metod např. uvádí metody vyprávění, vysvětlování, dialogické, instruktáž – pohybová demonstrace, pozorování jevů, problémovou metodu. Dále jsou zmiňovány i metody fixační, diagnostické a klasifikační.

Třetí a nejrozsáhlejší kapitola s názvem *Příklady praktických prací* se zabývá konkrétními možnostmi praktických prací v zájmové činnosti a je členěna do

podkapitol *Práce s papírem, Práce se dřevem, Práce s kovem a Elektromontážní práce*. Čtenář zde nalezne řadu metodicky zpracovaných námětů, jako je např. výroba papíru, dřevěné krabičky, věšáčku, kovového svícnu, kladívka, plechové krabičky či velmi jednoduchého telefonu. Náměty jsou zpracovávány s ohledem na možnosti a stupeň dosaženého vývoje dětí, pro něž jsou určeny. Prezentované výrobky jsou až na výjimky časově nenáročné a snadno vyrobitelné s běžně dostupnými materiály a nářadím.

Čtvrtá kapitola s názvem *Metody samostatné práce žáků* řeší otázky spojené se samostatnou aktivní činností žáků, která je vyšším stupněm procesu formování osobností dětí.

Kladem publikace je rovněž uvedení seznamu literatury, ze které může dále pedagog čerpat inspiraci. Její součástí je i pětistránkový slovník cizích výrazů a souvisejících pojmů, který je stručně definuje. Obsahuje rovněž i obrazové přílohy některých výrobků.

Závěrem lze dodat, že se jedná o zdařilou publikaci, která své uplatnění nalézá především v pedagogické praxi učitelů, vedoucích zájmových technických kroužků, ale i u rodičů, kteří se chtějí inspirovat dobrými nápady pro aktivní ovlivňování volného času svých dětí a vhodně je tak rozvíjet a formovat jejich zájmy. Dobré by bylo navázat na tuto publikaci prací věnující se obdobnou problematikou, ale se zaměřením na děti druhého stupně základních škol.

Jiří Dostál
Katedra technické a informační výchovy
PdF UP v Olomouci